

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **Statutární město Ostrava**
sídlem Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
zastoupený advokátem JUDr. Oldřichem Benešem
sídlem Mojmírovců 41, 709 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě na přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2020 č. j. MPSV-2020/51494-250/1, č. j. MPSV-2020/54779-250/1, č. j. MPSV-2020/75818-250/1 a č. j. MPSV-2020/75821-250/1, ve věci státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. 9. 2020 č. j. MPSV-2020/51494-250/1, č. j. MPSV-2020/54779-250/1, č. j. MPSV-2020/75818-250/1 a č. j. MPSV-2020/75821-250/1 **se zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 26 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Oldřicha Beneše, Mojmírovců 41, 709 00 Ostrava.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání výše uvedených rozhodnutí žalovaného, jimiž byla zamítnuta žalobcova odvolání proti rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „správní orgán 1. stupně“) ze dne 6. 2. 2020 č. j. MSK 19102/2020, ze dne 6. 2. 2020 č. j. MSK 19367/2020, ze dne 24. 2. 2020 č. j. MSK 28944/2020 a ze dne 2. 3. 2020 č. j. MSK 32223/2020, o zamítnutí nároku na státní příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a to za konkrétní dny v měsících červenec, srpen, září a říjen 2019.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že příspěvek se týká nezletilých dětí S. (J. - nar. X, M. - nar. X a N. - nar. X), o jejichž umístění rozhodl soud nejprve dne 6. 6. 2019 předběžným opatřením podle § 452 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. ř. s.“) a poté dne 7. 6. 2019 předběžným opatřením podle § 74 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Správní orgány založily rozhodnutí o zamítnutí příspěvku na argumentaci, že na rozhodnutí soudu ze dne 7. 6. 2019 je nutno nahlížet jako na předběžné opatření podle § 452 z. ř. s., tedy časově omezené na 1 měsíc. Žalobce nesouhlasí s kategorickým závěrem správních orgánů, že by jediným relevantním zákonným právním titulem ve smyslu § 42g odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. č. 359/1999 Sb.“) mohlo být jen opatření podle § 452 z. ř. s. – to nevyplývá z právní úpravy § 452 z. ř. s. ani ze zákona č. 359/1999 Sb. Žalobce dále argumentoval rozhodnutím Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3290/16, podle něhož směřuje § 452 z. ř. s. pouze na výjimečné situace, a je v pořádku, pokud při trvání důvodů je úprava poměrů řešena „běžným“ předběžným opatřením. Pokud správní orgány odkazovaly na rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 3. 2016 sp. zn. 15 Co 140/2016, žalobce má tuto argumentaci za zavádějící a nepřiléhavou. Žalobce také namítl, že rozhodnutí soudu je pro správní orgány závazné, nepřísluší jim přezkoumávat správnost takového opatření. Podmínky pro přiznání příspěvku byly splněny, umístění dětí i pro období po 7. 7. 2019 bylo řádně doloženo rozhodnutím soudu ze dne 7. 6. 2019. V neposlední řadě se žalovaný vůbec nevyjádřil k žalobcově argumentaci rozhodnutím Ústavního soudu, uvedenou v odvoláních.
3. Žalovaný ve vyjádření pouze odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.
4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 6. 6. 2019 bylo vydáno předběžné opatření podle § 452 z. ř. s., jímž soud nařídil předběžné

umístění nezl. dětí S. do zařízení Dětské centrum DOMEČEK, příspěvková organizace. Usnesením téhož soudu ze dne 7. 6. 2019 bylo vydáno předběžné opatření podle § 74 o. s. ř., jímž byly nezl. děti S. předběžně předány z péče DC Domeček do péče Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, Dětského centra Domeček. Správní orgán 1. stupně uvedl v odůvodněních rozhodnutí, jež jsou uvedena v odst. 1 tohoto rozsudku, že Dětské centrum Domeček poskytuje péči o děti ve dvou režimech, a to jako dětský domov pro děti do 3 let (zdravotnické zařízení) a jako zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále také „ZDVOP“) v režimu sociálně-právní ochrany dětí. Podle správního orgánu 1. stupně nemohlo usnesení soudu ze dne 6. 6. 2019 představovat platný právní titul pro přijetí dětí do ZDVOP, neboť z něj nelze seznat, že úmyslem soudu bylo rozhodnout o umístění dětí do ZDVOP, usnesení z 6. 6. 2019 je tedy podle správního orgánu jednoznačně rozhodnutím o umístění do dětského domova pro děti do 3 let věku, kam však tyto děti nebylo možno přijmout s ohledem na jejich věk. Proto byl podán návrh na přemístění dětí do režimu ZDVOP, jemuž bylo vyhověno usnesením soudu ze dne 7. 6. 2019. Správní orgán s odkazem na rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 3. 2016 sp. zn. 15 Co 140/2016 nahlížel na usnesení soudu ze dne 7. 6. 2019 jako na tzv. rychlé předběžné opatření (§ 452 z. ř. s.), a tedy platný právní titul pro pobyt nezletilých do 7. 7. 2019. Žalovaný v odůvodnění napadených rozhodnutí ocitoval ustanovení z. č. 359/1999 Sb. ohledně umisťování dětí do ZDVOP na základě rozhodnutí soudu a ohledně podmínek nároku na státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP, dále ustanovení občanského zákoníku a z. ř. s. o předběžném opatření, a z toho uzavřel, že jediným relevantním zákonným právním titulem, který je schopen ve smyslu § 42g odst. 1 z. č. 359/1999 Sb. založit nárok na státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP je tzv. rychlé předběžné opatření dle § 452 z. ř. s. Také žalovaný argumentoval výše uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích. K rozhodnutí Ústavního soudu, uvedenému v odvoláních, se žalovaný nijak nevyjádřil.

6. Krajský soud souhlasí s žalobcem ve všech žalobních bodech. Napadená rozhodnutí žalovaného skutečně postrádají jakékoli vypořádání s žalobcovou argumentací rozhodnutím Ústavního soudu, navíc za situace, kdy jde o argumentaci zcela přílehavou, jak bude rozvedeno níže. Žalovaný tak porušil § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nepřezkoumal správnost rozhodnutí správního orgánu 1. stupně v rozsahu námitek uvedených v odvolání.
7. Podle § 57 odst. 3 správního řádu, rozhodnutím příslušného orgánu o předběžné otázce, které je pravomocné, popřípadě předběžně vykonatelné, je správní orgán vázán. K tomu soud dodává, že předběžnou otázkou ve smyslu správního řádu je otázka, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout. Takovouto předběžnou otázkou jsou v dané věci rozhodnutí soudu – pravomocná předběžná opatření ze dne 6. 6. 2019 a ze dne 7. 6. 2019. Správní orgány nebyly oprávněny jakkoli posuzovat, „přehodnocovat“ tato rozhodnutí soudu. Pokud správní orgány argumentovaly rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích, zcela přehlédly, že tam se jednalo o činnost odvolacího občanskoprávního soudu, který je nadán pravomocí posuzovat rozhodnutí soudu nižší instance podle o. s. ř. Správní orgány obou stupňů tak porušily § 57 odst. 3 správního řádu, neboť si samy učinily úsudek o věci, o níž bylo pravomocně rozhodnuto jiným, příslušným orgánem.
8. Zákon č. 359/1999 Sb. hovoří pouze o „rozhodnutí soudu“, případně o „předběžném opatření“ v souvislosti se ZDVOP a s podmínkami nároku na státní příspěvek pro zřizovatele tohoto zařízení, neomezuje nárok na příspěvek např. uvedením konkrétního

typu předběžného opatření. Vztahem předběžných opatření podle § 452 z. ř. s. a § 74 o. s. ř. se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 2. 2. 2021 sp. zn. IV. ÚS 3200/20 v souvislosti s rozhodováním opatrovnického soudu, se závěrem, že soudy mohou vydávat obojí předběžná opatření, záleží na konkrétních okolnostech (viz odst. 27 – 34 nálezu), s tím, že předběžné opatření podle z. ř. s. by mělo být vyhrazeno pro případy akutního ohrožení dítěte a má významné omezení časovým hlediskem. Tento nálezn podle názoru soudu navazuje právě na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2016 sp. zn. IV. ÚS 3290/16 (namítané žalobcem v odvolání), v jehož závěru jsou zřetelné úvahy, rozvedené poté ve shora uvedeném nálezu. Názor žalovaného o předběžném opatření podle § 452 z. ř. s. jakožto jediném možném titulu pro nárok na státní příspěvek pro zřizovatele ZDVOP, je nesprávný a nezákonný.

9. Krajský soud, aniž by se více pozastavoval nad důvody, které vedly k podání návrhu na druhé z předběžných opatření (neboť to není předmětem přezkumu), a aniž by rozebíral formální chyby v napadených rozhodnutích (nesprávná data ve výrocích rozhodnutí týkajících se července a srpna 2019, nesprávné datum a č. j. v záhlaví rozhodnutí ohledně září 2019), zrušil napadená rozhodnutí žalovaného v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem, jímž je žalovaný vázán (§ 78 odst. 4, 5 s. ř. s.).
10. Procesně úspěšnému žalobci přiznal soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení. Ty sestávají ze zaplaceného soudního poplatku 12 000 Kč (4 napadená rozhodnutí po 3 000 Kč) a nákladů právního zastoupení za 2 úkony právní služby po 6 700 Kč a 2 režijní paušály po 300 Kč (převzetí věci, seps žaloby) v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb. Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 26 000 Kč, a to podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 o. s. ř. k rukám žalobcova zástupce. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 10. února 2022

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje

